

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/185/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1612206535
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Lakotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2013:1612206535.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Kristínou Lakotovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého H. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka a maloletého Vladimíra Sirotu, nar. 31.05.2001, bytom ako matka, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Malacky, Záhorácka 2942/60A, deti rodičov F. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX., XXX XX R. a Y. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX J.V. XX, o návrhu matky na zvýšenie výživného,

rozhodol:

Súd z v y š u j e výživné otca pre maloletého H. R., nar. XX.XX.XXXX. zo sumy 1.500 Sk (49,79 Eur) mesačne na sumu 100 Eur mesačne a na maloletého Y., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 1.500 Sk (49,79 Eur) mesačne na sumu 100 Eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Týmto rozsudkom sa m e n í rozsudok Okresného súdu Malacky spisová značka 5C 143/2002-23 zo dňa 02.03.2004 v časti výroku o výživnom pre maloleté deti.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným tunajšiemu súdu dňa 08.06.2012 sa matka domáhala zvýšenia výživného pre maloletého H. zo sumy pôvodne určenej 1.500 Sk (49,79 Eur) mesačne na sumu 150 Eur mesačne a pre maloletého Y. zo sumy pôvodne určenej 1.500 Sk (49,79 Eur) mesačne na sumu 150 Eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Svoj návrh odôvodnila zmenou pomerov, ktorá u maloletých detí nastala od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti. Toho času maloletý H. navštevuje Základnú školu v R., je žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Obidve maloleté deti navštevujú ortopéda v L.. Maloletý Y. nosí ortopedickú obuv a pomôcky. Navštevuje dejepisný krúžok a je prijatý do 1. ročníka gymnázia s osemročným štúdiom v školskom roku 2012/2013 v H., čím jeho potreby a záujmy vzrastú a zvýšia sa aj cestovné a finančné náklady.

Okresný súd Malacky uznesením č.k.: 9P 185/2012-9 zo dňa 27.06.2012 ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka v zmysle ustanovenia § 31 ods. 2 Zákona o rodine, aby ich v konaní pred súdom zastupoval.

Otec s návrhom matky na zvýšenie výživného nesúhlasil, nakoľko nemá dostatok finančných prostriedkov na úhradu zvýšeného výživného, uviedol, že je vyučený murár, takže prácu si môže nájsť len veľmi ťažko alebo za minimálnu mzdu, je nezamestnaný a nepoberá sociálne dávky, v súčasnej dobe býva so svojou matkou, ktorej musí tiež prispievať na bývanie a aj na stravu.

Matka v plnom rozsahu zotrvala na písomnom návrhu na začatie konania s tým, že doložila do spisu relevantné dôkazy, ktorými preukazuje potreby maloletých detí. Jej zdravotný stav jej nedovoľuje vykonávať akúkoľvek prácu, nakoľko prácu s peniazmi má zo zdravotných dôvodov zakázanú.

Kolíznym opatrovníkom sa k návrhu matky pripojil, nakoľko je v záujme maloletých detí.

Súd vykonal dokazovanie vypočutím prítomných účastníkov konania, oboznámil sa s potvrdeniami o príjmoch matky maloletých detí od 06/2011 do 07/2012 a od 07/2012 do 09/2013, potvrdeniami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, ktoré potvrdzujú, že otec maloletých detí je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 12.09.2011 a matka maloletých detí je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.10.2013, potvrdením o návšteve školy maloletých, ako aj obsahom ostatného spisovej dokumentácie a zistil, že vyživovacia povinnosť k maloletému H. a maloletému Y. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Malacky, č.k.: 8 Nc 45/02-19 zo dňa 11.11.2002, ktorým súd určil výživné otca k maloletému H. vo výške 1.500,- Sk mesačne a k maloletému Y. vo výške 1.500,- Sk mesačne, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky od 01.02.2002; rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.12.2002.

V tom čase bola matka vydatá, bez ďalších vyživovacích povinností, jej príjem bol 2.740,- Sk materský príspevok a poberala rodinné prídavky 960,- Sk.

Otec bol ženatý, bez ďalších vyživovacích povinností a jeho príjem bol 4.510,- Sk.

Maloletý H. mal 4,5 roka, jeho zdravotný stav bol dobrý, chodil do materskej školy. Maloletý Y. mal 1,5 roka, jeho zdravotný stav nebol dobrý, matka s ním chodila na rehabilitácie, s čím súviseli vyššie výdavky na cestovné.

V súčasnej dobe je matka rozvedená, žije v spoločnej domácnosti s maloletým H. a maloletým Y.. Matka pracovala od 06.07.2005 do 30.09.2013 ako predavačka s inkasom v spoločnosti V. R. R., a.s. so sídlom v L. s mesačným príjmom cca 500 Eur netto. V súčasnosti býva s maloletými deťmi v prenajatom byte v H. a je nezamestnaná.

Otec je v súčasnosti nezamestnaný, je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 12.09.2011 a nepoberá žiadne sociálne dávky. Je zdravý, majetok väčšej hodnoty nevlastní, má staré 13 ročné auto, ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá.

Maloletý H. je žiakom 9.B triedy Základnej školy F. v R. v školskom roku 2013/2014, navštevuje ortopéda v Bratislave.

Maloletý Y. je žiakom 2. ročníka gymnázia s osemročným štúdiom v H. v školskom roku 2013/2014. Navštevuje ortopéda v Bratislave, nosí ortopedickú obuv a pomôcky.

Podľa § 26 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 veta prvá, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 154 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 160 ods. 1 O.s.p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškania s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Podľa § 163 ods. 1 O.s.p., rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p., rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práva a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možné zmeniť aj bez návrh, ak sa zmenia pomery.

Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. (R 74/1969). Pre určenie výšky výživného pre maloleté dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam rodičov (R 76/1968). Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom je treba mať na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka (R 30/1990). Pri hodnotení schopností a možností rodičov prispievať na výživu detí, pokiaľ došlo ku zmene

zamestnania niektorého z rodičov znamenajúcej pokles jeho zárobku, treba zistiť aj dôvody takejto zmeny (R 3/1967).

Podľa článku 18 ods. 1, 2, 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ktoré prijalo Valné zhromaždenia Spojených národov 20. novembra 1989, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

Pri takto vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti pre maloletého Martina a pre maloletého Vladimíra je dôvodný, preto mu vyhovel a výživné pre maloleté deti zvýšil.

Súd konštatuje, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti uplynul značný čas, v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti navštevoval maloletý H. materskú školu, toho času je žiakom deviateho ročníka základnej školy. Maloletý Y. v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti mal len 1,5 roka a v súčasnosti je žiakom druhého ročníka gymnázia s osemročným štúdiom. Vzhľadom k veku maloletých detí je zrejmé, že výdavky sa v rámci ich osobnostného rozvoja zvýšili s ohľadom na záujmy, potreby kultúrneho a sociálneho života a vývojových potrieb dospelávajúceho človeka. V danom prípade ide teda o zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia, s ohľadom na dobu, ktorá od poslednej úpravy výživného uplynula. Keďže maloletý H. navštevuje základnú školu a maloletý Y. navštevuje osemročné gymnázium, má súd tiež vysporiadanú otázku ich odkázanosti na zabezpečenie výživy od svojich rodičov.

Pri ustálení výšky výživného súd vychádzal zo zistených majetkových a príjmových pomerov rodičov, zohľadnil osobnú starostlivosť matky o deti, vek maloletých detí, školy, ktoré navštevujú, ich záujmy a vývojové potreby, celkový vývoj životných nákladov, zdravotný stav maloletých detí. Súd v tejto súvislosti konštatuje, že pôvodne určená výška vyživovacej povinnosti už v súčasnej dobe nekorešponduje ani so sumou životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa podľa osobitného právneho prepisu. Maloletý H. má 15 rokov, maloletý Y. má 12 rokov, ich výdavky sa preto úmerne zvýšili k ich študijným povinnostiam, záujmom, ako aj potrebe všestranného rozvoja, duševného a telesného vývoja. Súd zohľadnil skutočnosť, že osobnú starostlivosť o maloletého H. a maloletého Y. zabezpečuje matka, zabezpečuje chod domácnosti a všetky výdavky súvisiace s potrebami maloletých, prihliadnuc tiež na životnú úroveň krajiny, v ktorej spoločne žijú.

Súd súbežne skúmal pomery otca, jeho majetkové a zárobné pomery, ako aj schopnosti a možnosti. Konštatuje, že otec je od 12.09.2011 vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nepoberá žiadne sociálne dávky. Na výživu maloletých detí prispieval v rámci určeného výživného.

Súd hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako i v ich vzájomných súvislostiach konštatuje, že nárok maloletých detí má súd dostatočne preukázaný vykonaným dokazovaním, je nepochybné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene okolností na strane maloletých detí, ktoré zakladajú nárok na zvýšenie vyživovacej povinnosti tak, ako to predpokladá ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Preto súd rozhodol o zvýšení doposiaľ určenej výšky výživného tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, pri súčasnom zohľadnení návrhov účastníkov konania.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1, písm. a) O.s.p., nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné, a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom tunajšieho súdu, písomne vo dvoch vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 205 ods. 1 O.s.p.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p., v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p., odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p., rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 162 ods. 1 O.s.p., pri rozsudkoch predbežne vykonateľných plynie lehota na plnenie od ich doručenia.

Podľa § 162 ods. 2 O.s.p., predbežne vykonateľné rozsudky sú rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného alebo pracovnej odmeny za posledné tri mesiace pred vyhlásením rozsudku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona /Zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení/.